

WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

CENA NUMERU 5 ZŁ

ROK I, Nr 152

WTOREK

14 grudnia 1948 roku

Wsch. sl. 7.38, zach. 15.24

Cały kraj pragnie uczcić wielki dzień Kongresu Jedności Robotniczej

Z różnych miast Polski nadechodzą wiadomości o intensywnych przygotowaniach, zmierzających do uczczenia nadchodzącego dnia Kongresu Jedności Robotniczej. Polska klasa robotnicza w pełni pojmując doniosłość tego wydarzenia i daje temu wyraz w formie uroczystych zebrań i akademii oraz zdwajając swe wysiłki nad dostarczeniem krajowi większej ilości produkcji drogą przedterminowego wykonania planów.

Z BIALEGOSTOKU donoszą, że w związku ze zbliżającym się Kongresem Jedności Robotniczej miasto przybiera świąteczny wygląd. Budynki fabryczne, gmachy różnych instytucji oraz prywatne są przybrane zielenią i toną w czerwieni. Wspaniale również przybrany jest dworzec białostocki, z którego odjeżdżają delegaci obu partii na Kongres Zjednoczeniowy. Wiele udekorowanych domów oświetlają reflektory.

Wszystkie zakłady przemysłowe w Białymstoku wykonały już swoje zobowiązania kongresowe. Robotnik białostocki zawsze ofiarny i wierny socjalizmowi, przez czyn kongresowy dał krajowi więcej, aniżeli zaplanowało państwo, sukna, pluszu, narzędzi rolniczych, sklep i energii elektrycznej. W zamian za udzieloną pomoc przy naprawie narzędzi rolniczych w różnych ośrodkach wiejskich chłopci białostocki przygotowują przodownikom pracy piękne upominki.

NA POMORZU SZCZECINSKIM ostatnia niedziela przed Kongresem miała szczególnie podniosły charakter. W dniu tym we wszystkich miastach powiatowych odbyły się wiece zorganizowane przez komitety powiatowe PPR i PPS, na których poza referatami politycznymi o zjednoczeniu partii, zabierali głos delegaci na Kongres. Największe ośrodki pracy, jak port, kolej, huta „Szczecin”, zakłady przemysłu odzieżowego w Szczecinie i Mysliborzu, cukrownia w Gumieńcach, fabryka zapałek pod Koszalinem, fabryka sztucznego jedwabiu w Żydowcach i wiele innych zakładów pracy oraz przedsiębiorstw po wykonaniu rocznego planu realizują nadprogramowe założenia produkcyjne.

W BYTOMIU panuje ożywiony nastrój przedkongresowy.

Miasto przybiera odświętny i uroczysty wygląd. U wylotów głównych ulic montowane są ogromne transparenty. Na gmachach widnieją portrety przywódców międzynarodowego i polskiego ruchu robotniczego i czerwone sztandary.

Przez cały okres poprzedzający dzień zjednoczenia odbywają się w poszczególnych zakładach pracy akademie i zebrań przedkongresowe.

W KRAKOWIE z okazji zbliżającego się Kongresu Zjednoczeniowego odbyły się w Krakowie i w wielu miejscowościach woj. krakowskiego uroczyste akademie i manifestacyjne wiece.

Rozsądne słowa Wallace'a O porozumienie Stanów Zjednoczonych z ZSRR

Przemawiając na Wydziale Prawa uniwersytetu w Yale, przewodniczący Partii Postępowej Henry Wallace ponownie wypowiedział się za podjęciem bezpośrednich rozmów między Stanami Zjednoczonymi a Związkiem Radzieckim celem pokojowego uregulowania istniejących między nimi rozbieżności.

Wallace stwierdził, że polityka dotychczasowa nie przyniosła Stanom Zjednoczonym wielkich sukcesów. W Chinach załamała się ona całkowicie. Mimo olbrzymiej pomocy amerykańskiej, Czang-Kai-Szek nie zdołał się oprzeć naporowi chiń

W sobotę po południu przybył do Bratysławy Marszałek Żymierski w towarzystwie czeskosłowackiego ministra obrony narodowej generała Svobody, ambasadora RP Olszewskiego, dowódcy okręgu korpusu gen. Siricy i kilku wyższych oficerów armii czeskosłowackiej.

Po uroczystym powitaniu na dworcu i dokonaniu przeglądu kompanii honorowej Marszałek Żymierski udał się do salonu recepcyjnego, gdzie w imieniu Słowackiej Rady Narodowej oraz Rady pełnomocników rządu przywitał go przewodniczący S. R. N. — Smidtko.

Przed dworcem, gdzie zgromadziły się tłumy mieszkańców Bratysławy, powitał Marszałka Żymierskiego przewodniczący Rady Miejskiej dr Vasek. Dziękując za przywitanie i serdeczne owacje, Marszałek Żymierski przekazał mieszkańcom stolicy Słowacji pozdrowienia od armii polskiej, narodu polskiego i Prezydenta Bieruta.

Z dworca goście polscy udali się do hotelu Carlton, a następnie do gmachu konsulatu RP, gdzie w obecności generała Svobody, ambasadora Olszewskiego i generała Siricy, Marszałek Żymierski udekorował wysokimi odznaczeniami polskimi 21 oficerów armii czeskosłowackiej oraz członków słowackiego ruchu oporu.

W niedzielę przed południem Marszałek Żymierski w towarzystwie ministra Svobody, ambasadora Olszewskiego i gen. Siricy odebrał defiladę wojskową. Po defiladzie goście polscy udali się do gmachu Słowackiej Rady Narodowej, gdzie minister obrony narodowej generał Svoboda udekorował członków polskiej delegacji wojskowej wysokimi odznaczeniami czeskosłowackimi.

Po obiedzie w hotelu Carlton i uroczystym pożegnaniu na dworcu, Marszałek Żymierski opuścił stolicę Słowacji udając się w drogę powrotną do kraju.

Granice Polski — granicami Czechosłowacji

Nawiązując do pobytu w Czechosłowacji polskiej delegacji wojskowej z Marszałkiem Żymierskim na czele, dziennik „Obrona Lidu” zamieszcza artykuł, w którym podkreśla, iż granice polskie na Odrze i Nysie są jednocześnie granicami Republiki Czechosłowackiej.

Od granic tych — pisze dziennik — nie odstąpi naród polski i czeskosłowacki ani na krok i nie dopuści do tego, aby niepodległość obu narodów, okupiona życiem tysięcy żołnierzy radzieckich, polskich i czeskosłowackich, została ponownie zagrożona.

Zakończenie III Sesji Zgromadzenia ONZ Ujemna ocena wyników przez wicemin. Wyszyńskiego

W niedzielę w godzinach wieczornych zakończyła się trzecia sesja Zgromadzenia Generalnego ONZ, trwająca blisko 3 miesiące.

Przemówienie końcowe wygłosił sekretarz generalny ONZ Trygve Lie, który w krótkich słowach podziękował dr Ewattowi za przewodniczenie obradom Zgromadzenia Generalnego oraz rządowi francuskiemu za udzielenie gościnny Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Szef delegacji radzieckiej wiceminister Wyszyński, dziękując Francji i ludności Paryża za gościnne przyjęcie oraz podkreślając z uznaniem pracę sekretariatu generalnego ONZ, stwierdził, że nie może przyłączyć się do opinii tych delegatów, którzy wyrażają się z pochwałą o wynikach bieżącej sesji Zgromadzenia.

Delegacji USA i Wielkiej Brytanii — oświadczył Wy-

szyński — dołożyli niemałych starań, aby nie dopuścić do stworzenia warunków, które ułatwiłyby współpracę między narodową. Wystarczy wspomnieć, że większość pod przewodnictwem USA i Wielkiej Brytanii odrzuciła takie wnioski, jak projekt zakazu broni atomowej i ograniczenia zbrojeń oraz sił zbrojnych wielkich mocarstw, mimo że projekt ten z entuzjazmem przyjęty został przez całą ludzkość.

Wystarczy wspomnieć — ciągnął dalej wiceminister Wyszyński — o takich jaskrawych przykładach pogwałcenia Karty Narodów Zjednoczonych, jak uchwały w sprawie komisji bałkańskiej i koreań-

skiej, w sprawie Grecji i Korei oraz w sprawie procedury głosowania w Radzie Bezpieczeństwa. Wystarczy wspomnieć o tym, że trzecia sesja przejęła tendencje bloku anglo-amerykańskiego do wtrącania się w wewnętrzne sprawy suwerennych państw. Czyż można w tym stanie rzeczy mówić o pozytywnych rezultatach tej sesji? Nie.

W konkluzji wiceminister Wyszyński oświadczył: „Sesja ta przejdzie do historii jako dalszy krok w kierunku osłabienia współpracy międzynarodowej. Sesja ta nie spełniła podstawowego zadania ONZ, a mianowicie nie przyczyniła się do utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego”.

WSPÓLZAWODNICZYSTWO PRACY W ROLNICTWIE

Dotychczasowy rozwój współzawodnictwa pracy w rolnictwie miał charakter zdecydowanie eksperymentalny. Wyniki jego nie są może zbyt imponujące, ale niewątpliwie bardzo poważne. Dzięki akcji współzawodnictwa zostało bowiem zaorane i obsiane dodatkowo tysiące hektarów odłogów, zwiększono siew rzędowy, dzięki temu zrobiono duże oszczędności na ilości wysianego zboża, zwiększono dostawy mleka do spółdzielni mleczarskich, zorganizowano konserwację obornika. I tak w jednym tylko województwie krakowskim wybudowano 10.867 nowych gnojowni, odremontowano i uporządkowano 40.797 zbiorników na gnojownie itd.

Wyniki te w przeliczeniu na jednostkę pieniężną dadzą niewątpliwie milionowe sumy. Poza tym ten krótki okres akcji współzawodnictwa dał bardzo bogate doświadczenie, które uczy, jak należy organizować współzawodnictwo, aby dało jak najlepsze wyniki. Dotychczasowe wyniki całej akcji współzawodnictwa pracy w rolnictwie pozwalają stwierdzić, iż zagadnienie to nie było należyte postawione, nie też dziwne, że chcąc usunąć wszystkie dające się zauważyć wady i niedociągnięcia, trzeba obecną organizację współzawodnictwa poddać pewnym modyfikacjom. Akcja współzawodnictwa musi więc stać się zjawiskiem masowym: uczestniczyć w niej winni wszyscy chłopci, a przede wszystkim ma- i średniorolnicy, przy czym uczestnicy tej akcji zapewnią sobie większą dochodowość gospodarstwa.

Program akcji powinien być łatwy do zrealizowania przy pomocy nieskomplikowanych środków oraz ma być wymierny według ustalonych norm ekonomicznych. Trzeba również zwracać uwagę na to, aby każdy fragment postulowanego programu był w swych szczegółach całkiem prosty, aby przeto jego treść nie składała się ze zbyt wielu różnorodnych elementów, co mogło by w dużym stopniu utrudnić realizację całej akcji. Ponadto ważną cechą racjonalnie zaprojektowanego współzawodnictwa jest wymóg, aby było ono prowadzone zespołowo, co posiada duże znaczenie wychowawcze. Gdy dzięki temu następuje uspołecznienie jednostek uczestniczących w tej akcji. Więcej uwagi należy zwrócić również na niezmiernie doniosłą rolę kobiet w procesie współzawodnictwa. skoro kobieta znaleźć może dla siebie w wysiłku pracy lepsze jutro. Na koniec warto podkreślić i to, że program akcji współzawodnictwa winien obok spraw gospodarczych objąć również i sprawy działalności kulturalnej i oświatowej.

ANTONI GIEDYK

Niewesołe sprawy belgijskie

Belgia jest krajem marshallowskim, czyli krajem, podlegającym działaniu „planu Marshalla”. W Belgii, podobnie jak i we Francji, rządzi „trzecia siła” — socjaliści w koalicji z katolikami — „partią chrześcijańską demokratyczną”, t. zw. P.S.C.

Przed pierwszą wojną światową, a częściowo w okresie międzywojennym, Belgia należała do najzamożniejszych krajów Europy. Bogactwem kraju był wysoce rozwinięty przemysł oraz zyski czerpane z kolonii, w pierwszym rzędzie — z Kongo, którego znaczenie dla Belgii równe było znaczeniu Indii dla Wielkiej Brytanii.

Obecnie Belgia przeżywa duże trudności i kłopoty gospodarcze. Prawdziwą klęską społeczną stała się wzrastająca bezrobocie, które ogarnęło już ok. 200 tysięcy robotników, co wynosi ok. 10% ogółu zatrudnionych sił roboczych. Ale i ludzie, którzy nie utracili pracy, zaczynają czuć się coraz gorzej. Spada wartość pieniądza, co pociąga za sobą ciągły wzrost cen i w rezultacie — dalsze obniżenie stopy życiowej warstw pracujących.

Obok tego wzrastają wydatki na cele wojskowe, które rząd zmuszony jest dokonywać, wciągnąwszy kraj do Unii Zachodniej.

W czym leżą przyczyny tego niepożądanego stanu rzeczy? Nie ulega wątpliwości, że różnorodność wyrobów przemysłu belgijskiego znalazłaby łatwy zbył, chociażby w krajach Europy Wschodniej, zniszczonych przez wojnę.

Tak, gdyby nie „plan Marshalla”. Jak wiadomo plan ten usuwa poza nawias stosunki handlowe z państwami w nim nie uczestniczącymi, z drugiej zaś strony jest narzędziem monopolistów amerykańskich w zakresie hamowania szeregu gałęzi wytwórczości europejskiej (w tej liczbie belgijskiej) w celu zapewnienia zbytu na rynkach europejskich towarów „made in USA”.

Tenże kapitał amerykański zdradza wielkie zainteresowanie Kongo belgijskim, gdzie znajdują się wielkie pokłady rudy uranowej. Belgia zaczyna więc tracić pozycje i we własnych koloniach.

Niepożądany stan ekonomiczny kraju był głównym powodem przesilenia rządowego w Belgii, które zakończyło się niedawno. W istocie nie się jednak nie zmieniło. Na miej-

scie Spaaka, przyszedł tenże sam Spaak, aby rządzić nadal na czele koalicji katolicko - socjalistycznej. Pismo belgijskie „Drapeau Rouge” tak charakteryzuje obecny rząd: „Jedynie finansisci i kierownicy wielkich trustów mogą być zadowoleni z rządów Spaaka, który podporządkowuje Belgię interesom obcego mocarstwa, popierającego naszych odwiecznych wrogów: junkrów pruskich i magnatów niemieckich. Rząd Spaaka jest rządem nędzy sześciu lat, rządem mas pracujących, rządem po-

ślusznym rozkazom podlegaczy wojennych.”

W tych warunkach nie należy w Belgii spodziewać się jakiegokolwiek zmiany na lepsze. Rządy „trzeciej siły” nie potrafią podolnąć nekającym kraj trudnościom, przede wszystkim zaś — zwalczyć bezrobocie. Potrafią jedynie zadośćuczynić żądaniom swych wysokich protektorów z oceanu, co, jak wiemy, pozostaje w rażącej sprzeczności z interesami i potrzebami samej Belgii.

J. W.

Stara przyjaźń nie rdzewieje

Popierali hitlerowców, dziś dozbrajają Niemcy

Znany publicysta amerykański Johnnes Steel opublikował artykuł, w którym wskazuje na ścisłą łączność jaka istniała i istnieje między reakcyjną prasą w USA a faszyzmem niemieckim.

Setki ton dokumentów, wydobytych z archiwów niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych, ministerstwa propagandy i centrali kontrwywiadu — pisze Steel — dowodzą niezbicie, że kampania prowadzona podczas wojny przez część prasy amerykańskiej, a zwłaszcza przez gazety Hearsta, Scripps - Howarda i Mac Cormika, kierowała się instrukcjami niemieckiego sztabu generalnego, przekazywanymi za pośrednictwem jego agentów w USA.

Steel podkreśla dalej, że te elementy izolacjonistyczne i ugrupowania wielkich kapitalistów, które przed wojną i podczas wojny działały w interesie Niemiec nazistowskich, obecnie dążą do urzeczywistnienia swych celów pod egidą dwupartyjnej polityki zagranicznej. Autor artykułu przytacza wypowiedzi kilku dzienników amerykańskich, świadczące o tym, iż polityka USA zmierza do odbudowy potencjału wojennego Niemiec i armii niemieckiej.

Tak np. „Times Herald” pisał, że w Stanach Zjednoczonych opracowuje się „plany zwiększenia mocy niemieckich wojsk pancernych i dywizji SS-owskich oraz dostarczenia im olbrzymich ilości żywności i nowoczesnego amerykańskie-

go sprzętu wojennego”. Myśl o odbudowie armii niemieckiej, wyposażonej w broń amerykańską, nie jest jakimś marzeniem propagatorów faszyzmu — stwierdza Steel. Świadczą o tym m. in. informacje półoficjalnego czasopisma „United States News”, które pisało: „Amerykańskie koła wojskowe, które decydują o polityce USA w Niemczech domagają się odrodzenia niemieckiej po-

tegi militarnej. Uważają one, że Niemcy są bardziej przygotowane do tego, aby zaciągnąć zobowiązania wojskowe, niż Francuzi”.

W konkluzji Steel stwierdza, że plany amerykańskich kół wojskowych pokrywają się całkowicie z planami b. niemieckiego sztabu generalnego. Polityka dwupartyjna staje się narzędziem realizacji planów hitlerowskich. Doprowadziła ona do rozłamu wśród sojuszników. Obecnie popiera program re restauracji Rzeszy niemieckiej.

Sojusz robotniczo-chłopski w czynie OPIEKA FABRYK NAD WIEJSKIMI OSRODKAMI MASZYNOWYMI

W ramach akcji opiekuńczej nad wiejskimi ośrodkami maszynowymi dwie ekipy robotnicze z fabryki „Stowarzyszenie Mechaników” i elektrowni w Pruszkowie wyjechały w dniu 12 bm. do ośrodków maszynowych w Serocku i Pułtusk, które rymy się opiekują.

Robotnicy fabryki „Stowarzyszenie Mechaników” objęli maszyny i na-

rzędzia ośrodka maszynowego w Serocku i udzieliwszy szeregu rad fachowych zabrał do reperacji w swoim zakładzie pracy dwa akumulatory traktorowe. Ekipa fabryki „Stowarzyszenie Mechaników” zobowiązała się ponadto w okresie zimy przeprowadzić kapitalny remont siewników i naprawić uszkodzenia 2 traktorów ośrodka.

Rady załogowe obydwóch pruskowskich zakładów pracy podjęły uchwałę pomocy wiejskim ośrodkom maszynowym w rocznicę ustawy o reformie rolnej w dniu 6 września roku bież.

W myśl podjętych uchwał obydwie zakłady zorganizowały na swoim terenie brygady pomocy technicznej wiejskim ośrodkom maszynowym.

Na czele brygady robotników fabryki „Stowarzyszenie Mechaników” stanął ob. Feliks Knap, kierownik montażu. Brygadę robotniczą pomocy ośrodkom maszynowym na terenie elektrowni pruskowskiej zorganizował sekretarz koła PPR — Tadeusz Turowski.

Ekipy robotnicze zapoznały się z patronowanymi ośrodkami jeszcze we wrześniu roku bież. Załoga elektrowni w Pruszkowie zabrała do reperacji z ośrodka maszynowego w Pułtusk silnik spalinowy oraz pompę wodną do traktora. W ciągu miesiąca robotnicy elektrowni pruskowskiej przeprowadzili kapitalny remont zabranej maszyny i przy pomocy załogi: „Stowarzyszenia Mechaników” wykonali dwa tryby młotarni. Przeprowadzona reperacja i wykonane tryby przedstawiają wartość ok. 200 tys. zł.

Przyjęcie w ambasadzie czechosłowackiej w Moskwie

11 bm. ambasador Republiki Czechosłowackiej w ZSRR Lastovicka wydał przyjęcie na cześć bawiającej w Moskwie Czechosłowackiej delegacji rządowej.

Na przyjęciu obecni byli m. in. premier Republiki Czechosłowackiej Zapotocky, minister spraw zagranicznych Clementis, minister finansów Dolansky oraz minister przemysłu Kliment.

Zę strony radzieckiej w przyjęciu wzięli udział wicepremier i minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow, ministrowie — Beczew, Zotow, Kaftanow, Smirnow, Czesnow, marszałkowie — Koniew, Goworow, Mereckow, przewodniczący WCSPS Kuźniecowa i inni.

Wśród gości znajdowali się również członkowie korpusu

dyplomatycznego oraz korespondenci zagraniczni, akredytowani w Moskwie.

Chińczycy będą chodzić w polskich kapeluszach

Dzięki swej wysokiej jakości wyroby polskiego przemysłu zdobyły już nie tylko rynek europejski i amerykański, ale obecnie podbijają rynki krajów Dalekiego Wschodu. Ostatnio duński transoceaniczny motorowiec „Mongolia” utrzymujący stałą i regularną linię okrętową Gdynia — Daleki Wschód, zabrał z portu gdyńskiego ładunek towarów przeznaczonych dla krajów Dalekiego Wschodu. Do Siamu popłynęły polskie gwoździe, do Indii salmiak, a 117 ton blachy cynkowej do Hong Kongu. Do tego portu odszedł również wielki transport stożków kapeluszniczych w ilości 12 ton, przeznaczony dla Chińczyków. Polskie

kapelusze w krajach Smoka i Słońca wymownie świadczą o niesłabnącym rozwoju naszego przemysłu i handlu zagranicznego. (S)

Zjazd ZSCh w Rzeszowie

W Rzeszowie odbył się Wojewódzki Zjazd Związku Samopomocy Chłopskiej, poświęcony podsumowaniu tegorocznych wyników akcji współzawodnictwa w rolnictwie oraz omówieniu planów pracy w tej dziedzinie na rok przyszły.

W wyniku współzawodnictwa zagospodarowanych zostało w woj. rzeszowskim 79.039 ha od-

Francję, protestującym przeciwko planom przekształcenia Niemiec Zachodnich w bazę ciężkiego przemysłu amerykańskiego w Europie.

Bunt biskupów węgierskich

W ślad za biskupem Hamvasem z Osonat, który w ubiegłym tygodniu wydał zakaz odczytywania z ambon jego diecezji listów pasterskich kardynała Mindszenty, analogiczne zarządzenie ogłosił biskup Pecu — Ferenc Virag. Przemawiając do delegacji młodzieży katolickiej biskup Virag ostro zaprotestował przeciwko działalności politycznej kardynała Mindszenty, wrogię Republice Węgierskiej, stwierdzając jednocześnie, iż działalność ta zagraża kościołowi przekształceniem w organizację polityczną.

RADIO-TELEFON TELEGRAF

Partia komunistyczna Japonii zdobywa coraz szersze wpływy wśród mas pracujących w Japonii. Codziennie wpływa do komunistycznej partii japońskiej 500 podań z prośbą o przyjęcie do partii.

Jak donosi radio Wolnej Grecji, policja faszystowska dokonuje masowych rewizji i aresztowań. W Atenach zablokowano szereg ulic i dzielnic i poddano rewizji 2 tysiące osób. 50 osób aresztowano.

W Bombaju trwa już czwarty dzień strajk hinduskich robotników portowych.

